

et

Euroopa Liit
Regionaalpoliitika

inforegio

| nr 21 | Detsember 2006 |

panorama

**Uus ja läbipaistev Euroopa
ühtekuuluvuspoliitika**

Sisukord

Uus ja läbipaistev *Euroopa ühtekuuluvuspoliitika*

„Brüsselist“ projektideni: läbipaistvus ühtekuuluvuspoliitikas

Kelle abistamiseks on ühenduse fondid ette nähtud? Kuidas teavitatakse avalikkust struktuurifondidest finantseeritavatest projektidest? Millised on komisjoni ettepanekud Euroopa kodanike nõustamise ja nende osalemise julgustamise suhtes? Milles seisneb regionaalpoliitika peadirektoraadi roll selles pikaajalises protsessis?

Töö parema infovahetuse nimel: SFIT, INFORM ja riiklikud võrgustikud

Riiklike ja piirkondlike kommunikatsioonivaldkonnas tegutsejate võrgustamine parendab struktuurifondide infovahetust, suurendades projektiettepanekute arvu ja nende kvaliteeti ning tõstes teadlikkust ELi ja selle ühtekuuluvuspoliitika kohta.

Tegevus kohapeal. Ungari

Tegevus kohapeal. Läti

ERF tegutsemas. Iirimaa, Austria, Portugal, Poola

Aruanne. Tõusulaine Cornwallis

Sihtala 1 raames aastatel 2000-2006 toetatav ja konvergenksi sihtala raames aastatel 2007-2013 abikõlblikuks tunnustatud Cornwalli regioon koos Scilly saartega elab üle tõelist sotsiaalmajanduslikku taassündi.

ERF tegutsemas. Tšehhi Vabariik, Rootsi, Malta, Itaalia

Tegevus kohtadel. Hispaania

3

8

11

12

13

14

20

21

Fotod (leheküljed): Euroopa Komisjon Fotod (lk): Euroopa Komisjon (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), URBAN II Torino (1), Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte (4, 13), Leipzig (5), Lisa Clement (5), Ministerul economiei și finanțelor (5), URBAN II Vantaa (10), Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (11), Ministerstvo pro místní rozvoj (10), Finanšu ministrija (12), Midlands Innovation & Research Centre (13), Ziel 1 Burgenland (13), Uniwersytet Mikołaja Kopernika (13), Eden Project (14), Bob Berry (15), CUC (16), Sam Morgan Moore (16, 17), Simon Burt (18), Plzeňský vědecko technologický park (19), Vestra Partner (19), The Limestone Heritage (19), Regione Emilia-Romagna (19), Comunidad Autónoma de la Región de Murcia (20).

Kaas: Ühenduse algatuse URBAN toetusel teostatud Piazza Livio Bianco taastamise tähistamine Torinos, Itaalias.

Teised autorid: Pierre Ergo, Jean-Luc Janot, Clare Morgan, Judit Szucs, Aurora Tranescu.

Toimetaja: Thierry Daman, Euroopa Komisjon, regionaalpoliitika peadirektoraat
Inglise, prantsuse ja saksa keeles on ajakiri trükitud makulatuurist valmistatud paberile.

Temaatilise toimikuga 19 Euroopa Liidu keeles saab tutvuda aadressil:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Käesoleva väljaande tekst ei ole õiguslikult siduv.

„Brüsselist“ kuni projektideni: läbipaistvus ühtekuuluvuspoliitikas

Ricardo Garcia Ayala ⁽¹⁾

Kelle abistamiseks on ühenduse fondid ette nähtud? Kuidas teavitatakse avalikkust struktuurifondidest finantseeritavatest projektidest? Millised on komisjoni ettepanekud Euroopa kodanike nõustamise ja nende osalemise julgustamise suhtes? Milles seisneb regionaalpoliitika peadirektoraadi roll selles pikaajalises protsessis?

ERDFi poolt kaasrahastatud aiandusalane teadus- ja arendustegevus Barfleur's, Alam-Normandias Prantsusmaal.

Oma asutamisest alates on Euroopa Liit pühendunud majanduskasvu, säästva arengu ning liikmesriikidevahelise majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamisele. Töötati välja ühine poliitika, loodi ühtne Euroopa turg, koostati arvukaid arenguprogramme, investeeriti teede, haiglate, koolide ja reoveepuhastite ehitusse, toetati kutseharidust ja uute töökohtade loomist ning edendati teadusuuringuid ja innovaatikat. Ühe sõnaga on rakendatud ulatuslikke meetmeid ning antud finantstoetust oma väljakuulutatud eesmärkide saavutamiseks.

Siiski ei saa kindlalt väita, et Euroopa institutsioonid, k.a Euroopa Komisjon, oleksid alati nende algatuste ja globaalse Euroopa projekti raames olnud edukad omanikutunde tekitamisel Euroopa kodanike hulgas. Kodanikel on õigus teada ning avaldada oma arvamust Euroopa arengusuundade kohta. Samal ajal on Euroopa institutsioonide kohuseks kuulata ära Euroopa kodanike arvamused ning neile asjakohaselt reageerida.

Euroopa läbipaistvuse algatus

Euroopa algatuste nõuandvate ja osalevate aspektide edasiseks tugevdamiseks lisas komisjon oma „Strateegilistele eesmärkidele 2005–2009“ kohustuse laiendada huvirühmade võimalusi aktiivselt osaleda poliitika väljatöötamisel. Sel eesmärgil korraldati 18. mail 2005 orientatsiooniarutelu „Euroopa läbipaistvuse algatuse“ teemal, mille aluseks oli komisjoni esimehe José Manuel Barroso ja aseesimeeste Margot Wallströmi ja Siim Kallase teatis. Komisjoni peasekretariaadi juhatusel all moodustati talitustevaheline töörühm, mille tegevuse suunamiseks otsustas komisjon 9. novembril 2005 käivitada Euroopa läbipaistvuse algatuse. Arvestades nende küsimuste tähtsust regionaalpoliitika jaoks, osales volinik Danuta Hübner koos oma talitustega aktiivselt selles protsessis alates talitustevahelise töörühma moodustamisest.

⁽¹⁾ Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika peadirektoraadi ressursside direktori nõunik.

Euroopa läbipaistvuse algatuse raames määras komisjon kolm avaliku arutelu vahendusel edendamisele kuuluvat võtmelementi:

- Enamstruktureeritud raamistiku vajaduse koos ühtsete reeglitega talustevahelise tööühma esindajate tegevuse suunamiseks (**kuluaarid**) ning vajaduse tugevdada ja arendada komisjoni poliitikat **kodanikuühiskonna organisatsioonides** ja teistes huvirühmades osalemisel.
- Minimaalsete komisjoni standardite määramine **konsultatsioonidele** ning majanduslike huvirühmade ja komisjoni vahelise koostöö läbipaistvuse tagamine.
- Teabe avalikustamise kaalumise **ELi fondidest abisaajate** kohta, k.a liikmesriikidele fondidest ühishaldusele kuuluvate abisaajate nimede avalikustamise kohustuse kehtestamine.

Roheline raamat

Need kolm elementi leidsid kinnitamist komisjoni poolt 3. mail 2006 vastu võetud „Rohelises raamatus” (Green Paper). Selle dokumendi keskseks teemaks on arvamuste ja ettepanekute kogumine Euroopa kommunikatsioonipoliitika päevakorra väljatöötamise suhtes. See lähenemine on kooskõlas komisjoni poolt 13. oktoobril 2005 avaldatud dokumendiga „Demokraatia plaan D, dialoog ja arutelu” („Plan D for Democracy, Dialogue and Debate”) julgustamaks kodanike aktiivsemat osalemist Euroopa arengusuundade arutamisel. Plaan D kujutab endast esimest etappi pikaajalises protsessis Euroopa Liidu demokraatlike aluste konsolideerumisel ning nende kinnistamisel kodanike väärtushinnangutes ja ootustes.

Romaani fresko restaureerimine Sousa orus, Portugalis.

(²) COM(2006) 194 lõplik.

Struktuurifondide liikmesriikides rakendamisel on teavitamine ja infovahetus olnud komisjoni poolt kasutatud vahendite hulgas alati kesksel kohal. Tegevuse aluseks on partnerluse, subsidiaarsuse ja ühishalduse reeglite põhimõtted. See tähendab, et struktuurifondide poolt kaasfinantseeritavate tegevuste juhtimisel lähtutakse iga partneri institutsionaalsetest, õiguslikest ja rahalistest võimalustest. Lisaks tähendab see, et vastutust finantsabi kasutamise eest kannavad liikmesriigid olenemata komisjoni poolt kaasatud vahenditest, sealhulgas ka eraldised Euroopa ühenduste üldisest eelarvest. Reeglid sisaldavad liikmesriikide üksikasjalisi kohustusi teavitamis- ja avalikustamise meetmete osas struktuurifondide suhtes, mida loetakse põhielementideks ühenduse poliitika tõhusal ja läbipaistval rakendamisel.

Teadlikkuse tõstmine Eestis

Avalikkuse teadlikkuse tõstmine struktuurifondide tegevuse kohta on olnud Eesti korraldusasutuse tegevusprioriteediks alates fondidele juurdepääsu avamisest 2004. aastal. Esimene „rändnäitus” projektide ja arendustegevuse finantseerimisvõimaluste tutvustamiseks viidi läbi juba 2002. aastal ning seda korrati aastal 2003. See tekitas märkimisväärset huvi ja isegi teatud rahutust võimalike abisaajate hulgas enne Eesti saamist ELi täisõiguslikuks liikmeks aastal 2004.

Hetkel koordineerib asutustevahelist teaberühma (kus on esindatud kõik osalevad ministeeriumid ja rakendus-asutused) ühtne korraldusasutus, mis vastutab avalikkuse ja potentsiaalsete abisaajate teavitamise eest fondide poolt pakutavatest mitmesugustest võimalustest. Teaberühma kuulub 18 liiget ning see koordineerib kogu teavitamis- ja planeerimistegevust. Lisaks abistab Eesti igas 15 maakonnas fondide propageerimist ja julgustab projektide arendamist kohalike tegutsejate – valitsusväliste organisatsioonide (NGO), ettevõtjate ja omavalitsuste – poolt maakonna arenduskeskuste võrgustik.

Programmiperioodi 2000–2006 jooksul korraldati rida teabeüritusi alates temaatilistest ümarlaudadest (nt tööhõive valdkonnas) kuni üle 200 osavõtjaga kõiki tegevusprogramme hõlmavate seminarideni. Jooksva tegevuse hulka kuulub samuti töö ajakirjanduse, TV ja raadioga ning samuti Internetiga. Selle käimasoleva tegevuse tulemusena on iga-aastased uuringuaruanded näidanud Eestis kõrget teadlikkust ELi toetustest (84% elanikkonnast). Samuti vajab märkimist, et 2007. aasta alguseks oli Eesti kulutanud poole oma struktuurifondide kogueraldistest aastateks 2004–2006 ning püsib kõikide vahendite täieliku kasutamise graafikus 2008. aasta lõpuks.

Kontakt: Rahandusministeerium, Tallinn, Eesti.

www.struktuurifondid.ee

Lastesõime avamine Leipzigi URBAN II piirkonnas, Saksamaal.

Teavitamine ja tutvustamine: konkreetsed meetmed

Selles osas on komisjon alates 2000. aastast regionaalpoliitika peadirektoraadi (DG REGIO) nõudel kehtestanud liikmesriikidele rakendamiseks rea teabe- ja tutvustusmeetmeid. Nende meetmete hulka kuuluvad:

- Avalikkuse teadlikkuse tõstmisele struktuurifondide tegevuse kohta ning läbipaistvuse suurendamisele suunatud teabemeetmete **põhimõtete ja üldiste rakendusvaldkondade** määratlemine, et tuua EL oma kodanikele lähemale ning tutvustada neile liidu panust elukvaliteedi tõstmisesse ja piirkondadevahelise ebavõrdsuse vähenemisele.
- **Sihtrühmadele**, eriti potentsiaalsetele abisaajatele (kohalikele ja piirkondlikele asutustele, majandus- ja sotsiaalpartneritele ning lõppsaajatele) suunatud teabe- ja tutvustusmeetmed, kus tuuakse esile Euroopa poolt abi korras pakutavaid võimalusi ning toonitatakse kodanikele ELi rolli abiprogrammides ja nende tulemustes. Siia hulka kuulub ka meedia (ajakirjanduse, raadio, televiisiooni) asjakohane teavitamine.

Iga tegevusprogrammi jaoks määrab korraldusasutus ühe või mitu **teabe ja tutvustamise eest vastutavat** isikut ning teatab komisjonile teabe- ja tutvustusstrateegia sisust ja rakendamisest läbipaistvuse tagamiseks potentsiaalsete ja lõplike abisaajate suhtes. Investeeringute korral üle 3 miljoni euro paigaldatakse asjakohased stendid ja mälestustahvlid.

Lõpuks kuulub määrustikku rida projektide rakendamise järgseid reegleid ja meetmeid, nagu näiteks brošüüride ja pressinfo avaldamine ning seminaride ja konverentside korraldamine tegevusprogrammide ning ühenduse sekkumise eesmärkide ja prioriteetide kohta ühtekuuluvuspoliitika raames.

Rumeenia. Videoklipid ühinemiseelsete fondide kohta

Rumeenias viis Euroopa integratsiooniministeerium 2005. aastal läbi tutvustuskampaania 10 parima PHARE rahadega kaasfinantseeritud projekti kohta. Nad tegid 10 videoklippi (rumeenia ja inglise keeles), kõik kestvusega 3 minutit, sellistest projektidest nagu:

- IT-pargi arendus Hemeius-Bacaus,
- Baia Mare ajaloolise keskuse restaureerimine,
- Resita spordikeskuse renoveerimine,
- puuetega noorte integreerimine näitekunsti vahendusel Brailas,
- tehnikakoolide moderniseerimine Brasovis,
- vanemaealiste sotsiaalkeskuse loomine Piatra Neamtis,
- Amara veekeskuse infrastruktuuri moderniseerimine,
- pottsepakooli asutamine traditsiooniliste tegevuste aktiveerimiseks Negresti-Oas' piirkonnas,
- hooldusteenuste ettevõtluse arendamine kõrgriski tingimustes Ramnicu Valceas,
- kunstiteoste restaureerimiskeskuse rajamine Alba Iulias.

Videoklippe näidati riigiteleviisioonis ja levitati CDdel.

Kontakt: aurora.tranescu@mfinante.ro

Mitmel vagunil Suderlandi uues metros Inglismaal on kasutatud ELi värve.

2007–2013: kolm uut töövahendit

Seega on selge, et teavitamine ja läbipaistvus ei kujuta endast uusi kontseptsioone struktuurifondide haldamisel. Nende fondide tegevust reguleerivate määruste ja meetmete hulka kuuluvaid ranged eeskirju on regionaalpoliitikas juba rakendatud. Järgmisel programmiperioodil (2007–2013) tugevdatakse olemasolevaid meetmeid ning viiakse sisse kolm täiendavat töö- ja teabevahendit:

- Esimene neist, esmatähtis töhusa teavitamise tagamiseks, on korraldusametuste poolt koostatav ning komisjonile vastuvõtmiseks esitatav **teavitamiskava**. Teabemeetmed peavad olema suunatud potentsiaalsele ja lõplikele abisaajatele ning kogu elanikkonnale. Kõikides teabemeetmetes tuleb rõhutada ühenduse abi poolt loodavat lisandväärtust. Teavitamiskavade koostamine, rakendamine, järelkontroll ja hindamine on vahenditeks, mille abil komisjon püüab tagada töhusat läbipaistvust ja usaldusväarsust struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi juhtimisel.
- Teiseks töövahendiks, mille osatähtsust DG REGIO soovib suurendada, on **suhtekorraldusekspertide võrgustikud piirkondlikul, riiklikul ja ühenduse tasandil**. Kavandatav ühenduse võrgustik peab võimaldama tihendada koostööd ja kogemuste vahetamist liikmesriikide ametiasutuste ja komisjoni vahel.
- Kolmas Euroopa läbipaistvuse algatuse raames arendamisele kuuluv töövahend on seotud **struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi abisaajate** avalikustamisega. Selles osas nõuab komisjoni uus rakendusmäärus, et korraldusametused teavitaksid potentsiaalseid abisaajaid finantstoeetuse vastuvõtmisega kaasnevast nõusolekust vastavasse

ELi fondide reklaam Hispaanias.

abisaajate nimekirja kandmiseks. Need nimekirjad koos projektide nimetustega ja neile iga tegevuse jaoks eraldatud riikliku toetuse summadega kuuluvad avaldamisele vastavalt nimetatud määruse artiklile 7.2.(d).

Kõik need tingimused on osaks pikaajalises protsessis, mis lisaks Euroopa fondide kasutamise tõhustamisele on samuti suunatud kodanike sidemete tihendamisele ühenduse institutsioonidega ning Euroopa Liidu demokraatlike aluste konsolideerimisele.

Clare saare elektrifitseerimine Mayo krahvkonnas Iirimaa.

Mida on Euroopa eales meie jaoks teinud?

Regionaalpoliitika kuulub rahvusvahelise organisatsiooni „Euroopa liikumine” („European Movement”) poolt Euroopa Komisjoni toetusel 2007. aasta veebruaris käivitatud Euroopa Liidu uues kampaanias „Räägi välja, Euroopa” („Speak Up Europe”) esitatud peamiste saavutuste hulka.

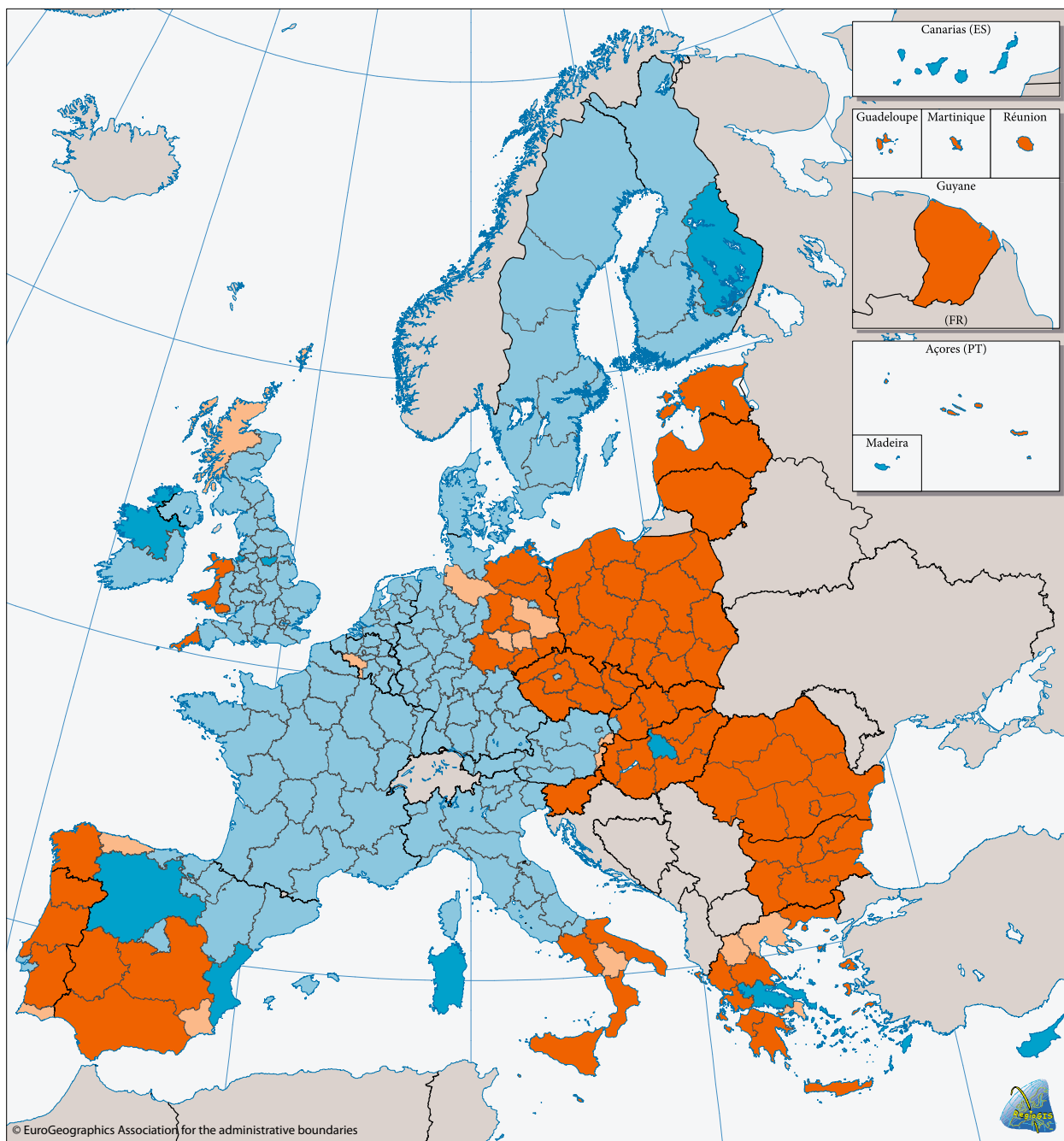
Kesksel kohal kampaanias on väljavõte Monty Pythoni filmist „Briani elu” („Life of Brian”) põhinev animatsioon. Animatsiooniga „Mida on Euroopa eales meie jaoks teinud?” („What has Europe ever done for us?”) kaasneb ligikaudu 300 kohalikku, riiklikku ja/või Euroopa tasandil üritust kogu ELis. Neid toetab 25 lokaliseeritud veebiportaali 20 keeles koos võrgufoorumite ja multimeedia materjalidega. Eesmärgiks on pakkuda täielikku arvamuste vahetamise võimalust suurele arvule ELi kodanikele.

Animatsiooni saab vaadata aadressil:

<http://www.whathaseuropedone.eu/index.php>

Euroopa liikumise veebisait:

<http://www.europeanmovement.org/>

**Struktuurifondid 2007–2013:
Vastastikuse lähenemise ja piirkondliku konkurentsivõime sihtalad**

- Vastastikuse lähenemise piirkonnad
- Järgjärgulise lõpetamise (phasing-out) piirkonnad
- Järgjärgulise rakendamise (phasing-in) piirkonnad
- Piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive piirkonnad

Seisuga oktoober 2006.
Bulgaaria ja Rumeenia regioonide piirid on kõigest orienteeruvad.

Koostöö parema suhtluskorralduse nimel: SFIT, INFORM ja riiklikud võrgustikud

Barbara Piotrowska ⁽¹⁾

Riiklike ja regionaalsete suhtluskorralduse ekspertide koostöö võimaldab parendada struktuurifondide suhtluskorralduse efektiivsust, tõsta projektiettepanekute arvu ja kvaliteeti ning teadlikkust Euroopa Liidu ja selle ühtekuuluvuspoliitika kohta.

NOA keskus Antwerpenis, Belgias, osutab teenuseid 15 väikeettevõttele koos ümbruskonda teenindava kohvikuga.

Uuele ühtekuuluvuspoliitikale eraldati aastateks 2007–2013 üle kolmandiku ELi koguelarvest, 347 miljardit eurot. Sellises mahus eelarve korral ei saa Euroopa Komisjon jätta teavitamist juhuse hooleks. Kogemused näitavad, et kodanike teadlikkus ühenduse rollist jääb neis regioonides majanduse konkurentsivõime tugevdamisele, uute töökohade loomisele ja sisemise ühtekuuluvuse tõstmisele suunatud programmide rahastamisel sageli ebapiisavaks.

Kokkuleppel liikmesriikidega kehtestati eelneval programiperioodil võetud suunda jätkates programiperioodiks 2007–13 rida teabe- ja avalikustamisalaseid kohustusi.

Nende põhieesmärgiks on tagada rahastamismehhanismide läbipaistvus ning kodanike informeeritus fondide ülesannetest ja vastavate investeeringute mõjust ⁽²⁾. Teabe edastamise eest potentsiaalsetele abisaajatele ja kodanikele vastutavad korraldusasutused. See ülesanne nõuab hoolikat planeerimist, mis peab kestma kõikide Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) ja ühtekuuluvusfondist rahastatavate programmide kogu elutsükli vältel. Tagamaks uute eeskirjade tõhusat rakendamist soovib Euroopa Komisjon näha kõikide osapoolte, sh ka abisaajate kaasamist tegevusprogrammide rakendamisse.

⁽¹⁾ Euroopa Komisjon, regionaalpoliitika peadirektoraat, teabe- ja kommunikatsiooniosakond (Information and Communication Unit). e-post: barbara.piotrowska@ec.europa.eu

⁽²⁾ Euroopa Liidu Nõukogu 11. juuli 2006 määruse nr 1083/2006/EÜ artikkel 69 kehtestab Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldsätted; Euroopa Komisjoni 8. detsembri 2006 määruse artiklid 2–10 kehtestavad nõuded Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 1083/2006/EÜ rakendamiseks.

■ Digitaal tehnoloogiaalane haridus: TV-töötajate väljaõpe Västernorrlandis, Rootsis.

Uued eeskirjad perioodiks 2007–2013 näevad ette teavitamiskava koostamise, kus üksikasjaliselt kirjeldatakse mis tahes võimaliku tühniku täitmiseks vajalikke teabe- ja tutvustusmeetmeid. Selles tuleb samuti kindlaks määrata kõikide erinevate osalejate rollid ja vastutus. Igas korraldusasutuses määratakse teabemeetmete rakendamise eest vastutav isik teabevahetuse parendamiseks liikmesriikide ja komisjoni vahel teavitus- ja tutvustusmeetmete osas. Selleks on komisjoni käsutuses INFORM ülesandega viia kokku korraldusasutustes kommunikatsiooni eest vastutavad ametnikud.

SFITist INFORMini

INFORM põhineb oma töös mitteametlikul struktuurfondide teaberühma võrgustikul „Structural Funds Information Team (SFIT)”. SFIT moodustati 2002. aastal suhtluskorralduse ametnike nõudmisel. 2006. aasta lõpuks kuulus sellesse peaaegu 100 liiget kõigest 25 liikmesriigist ning oli kohtunud kaheksa korda. SFITi märkimisväärsemate saavutuste hulka kuuluvad:

- DG REGIO teabe- ja kommunikatsiooniosakonna ning võrgustiku koostöös valminud struktuurifondide

teabekorralduse praktilise juhendi 2000–2006⁽³⁾ avaldamine. Suur osa juhendist leiab kasutamist ka uuel perioodil;

- Ligi 200 teavitusviisi sisaldava andmebaasi loomine Inforegio⁽⁴⁾ veebisaidil.

Lisaks neile käegakatsutavatele saavutustele on tegevus andnud ka kaudseid sama tähtsaid tulemusi, nagu näiteks isiklikud kontaktid erinevatest liikmesriikidest osalejate vahel, mis viisid lisakohtumiste korraldamiseni ning võimaldasid mitteametliku, kuid väärtusliku teabe vahetamist. Kaks korda aastas on sõbralikus õhkkonnas toimunud kohtumised koos mitmesuguste värvikate esitlustega suhtluskorralduse algatuste pinnalt, nagu näiteks struktuurifondideteemaline sebiooper Poolas, koolidevaheline struktuurifondideteemaline konkurss Murcia (vt lõiku „Tegevus kohapeal”) ning Ungari veebisait kõikide ELi fondidest toetuse saajate nimekirjaga. Kõik kohtumised olid samuti pühendatud tööruhmadele, millest osavõtjatel oli võimalus kasutada oma kogemusi ja eriteadmisi konkreetsete⁽⁵⁾ teemavaldkondade edasiarendamiseks või ühiste probleemide lahendamiseks.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/outils_en.htm

⁽⁵⁾ Kohtumiste materjalidega saab tutvuda aadressil: http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/events_en.htm

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/guide_en.htm

Vanemad ja lapsed uues immigrantide perekeskuses Vantaas, Soomes.

Ühenduse uue, SFITi asendava võrgustiku INFORM eesmärgiks on ühendada kõikide ERDFi ja ühtekuuluvusfondi raames rakendatavate tegevuskavade teabekorralduse ametnikke. Põhieesmärkideks on kogemuste jagamine ja võimaluste otsimine teabekorralduse meetmete kvaliteedi parendamiseks ning potentsiaalsete abisaajate ja avalikkuse teadlikkuse tõstmiseks ühenduse sekkumiste kasust ning samuti ELi poolt rahastatavate projektide nähtavuse tõstmine. Soovitavad prioriteetsed teemad perioodiks 2007–2013 on:

- **Läbipaistvus.** Struktuurifondide kohta teavet pakkuvate ja abisaajate nimekirju esitavate veebisaitide integreerimine.
- **Koostöö** võrgustike vahel piirkondlikul/riiklikul/ühenduse tasandil koos komisjoni võimaliku esindatusega.
- **Edulood** ühtekuuluvuspoliitika saavutustest.
- Ühised **meetmed meediaga suhtlemisel.**

Regionaalpoliitika peadirektoraat on võrgustiku loomise heaks kiitnud ja seda julgustanud ning hakkab protsessi dokumenteerides toetama selle tegevust ja teabevahetust. Plaanis on koostöö sarnase Euroopa Sotsiaalfondi võrgustikuga nimega INIO. Regionaalpoliitika peadirektoraadi poolt luuakse samuti veebipõhine platvorm uudiste ja dokumentide avaldamiseks.

Võrgustiku esindajad, iga liikmesriigi kohta üks keskselt määratud teabeametnik ning kaks või kolm teabeametniku tegevusprogrammide tasemel, kohtuvad Brüsselis. Neil tuleb kohtumiste tulemustest oma kolleegidele vastavates liikmesriikides ja regioonides aru anda.

Võrgustiku raames võib moodustada eriülesannetega töörühmi temaatiliste juhendite, suuniste või aruannete koostamiseks järgmistel võimalikel teemadel: teavitamiskava koostamine ja rakendamine; läbipaistvus; infoeesitus abisaajate kohta; edulugude selektsioon ja esitus; konkreetsetele sihtrühmadele suunatud teavituskampaaniad; veebipõhine teavitus; töö meediaga ja suhtluskorralduse hindamine.

Riiklikud võrgustikud

Ideaaljuhul luuakse ka juba mõnedes liikmesriikides tegutsevate võrgustike eeskujul sarnaseid riiklikke võrgustikke. Koostöös komisjoni esindusega moodustatakse sellist võrgustikku hetkel Ühendkuningriigis.

26.-27. novembrini 2007 toimub Brüsselis struktuurfondide tegevuse kajastamise ja tutvustamisega seotud konverents teemal „**Lood tegelikkusest – ühtekuuluvuspoliitika majanduskasvu ja tööhõive huvides**”. Selle eesmärgiks on koguda kokku suhtekorraldajaid kõikidest tegevusprogrammidest. Oodatud on 400–500 osavõtjat. Üritusel võib igaüks esitada erinevaid suhtekorralduse lähenemisviise ja pakkuda mitmesuguseid võrgustamisvõimalusi.

Uue metroojaama ehitust reklaamiv silt Prahas, Tšehhi Vabariigis.

Ungari

„Ungari online“: innovaatika kodanike aktiivseks osalemiseks”

Gabriella Lantos, Ungari Riiklik Arenguagentuur

Ungaris on ametiasutused võtnud edukalt kasutusse uue „digitaaldialoogi“ avalikkuse osalemise aktiveerimiseks ELi fondide parima kasutamise arutelus. Internetti kasutatakse samuti ELi fondidest toetuse taotlejate abistamiseks ning seeläbi suurima võimaliku läbipaistvuse saavutamiseks.

Kodanikele võib mõnikord jääda mulje, et kõik tähtsamad nende elu puudutavad otsused võetakse vastu ilma nende arvamust küsimata. Lisaks sellele on laialt levinud arusaam, et ELi institutsionaalne kontekst on keeruline ja raskesti arusaadav. Need mured peavad paika ega ole alati alusetud. Selle tulemusena on Ungari ametiasutused hakanud nende küsimustega tegelema. Muu hulgas on rakendatud tohutuid jõupingutusi avaliku huvi rahuldamiseks informatsiooni järele ning ühiskondliku kokkuleppe loomiseks Ungari tulevase arengupoliitika osas.

Ungari valitsus ja ELi fondide haldamise eest vastutav riiklik arenguagentuur tunnistavad vajadust kaasata riigi tulevikuarengu aluste määramise arutellu nii palju inimesi kui võimalik. See põhineb sügaval veendumusel, et tavainimesed teavad kõige paremini, mida ja kuidas on vaja teha. Sellest lähtuvalt koostas riiklik arenguagentuur elektroonilise küsimustiku, mis saadeti 2006. aasta märtsis laiali üle 5000 organisatsioonile küsimaks nende arvamust agentuuri arenguetpanekute kohta. Vastuseid oodati kutseorganisatsioonidelt, huvigruppidele, valitsusvälistelt organisatsioonidelt ning samuti äri- ja teadusringkondadest. Protsess oli samuti avatud tavainimestele, kes võisid küsimustiku pärast lihtsat registreerimisprotseduuri agentuuri kodulehelt alla laadida. Pärast konsultatsiooniprotsessi esimese ringi ülevaadet 2006. aasta juuli lõpus paluti ligikaudu 4000 partnerorganisatsioonil avaldada uuesti oma arvamust esitatud ideede kohta. Üheaegselt toimus konsultatsiooniprotsess peamiste kutse- ja kodanikeorganisatsioonidega.

Ungari on juhtival kohal mitte ainult ühiskondliku dialoogi edendamisel, vaid ka pakkumisandmete digitaliseerimise osas. Projekti kontseptsioonist tegelikkuse viimine nõuab taotlejatelt ELis

kehtiva pakkumiskorra mõistmist. Üksikasjalik kasutajasõbralik ELi otsingumootor riikliku arenguagentuuri veebisaidil võimaldab nüüd asjakohase pakkumise otsingut kõikidele soovijatele. Neile, kes on juba oma taotluse esitanud, pakub veebisait värsket teavet selle seisu kohta. Samuti on nüüd elektrooniliselt võimalik esitada arenguaruandeid. Lisaks kõigele on siin avaldatud Ungari kõikide ELi rahastatavate projektide ja toetuse saajate nimekiri, mida uuendatakse iga kahe nädala järel. See on suureks abiks potentsiaalsetele taotlejatele, andes neile selge pildi võimalikust toetussummast ja sellest, mis liiki projektile see võidakse eraldada. Parimate tavade esitluse eesmärgiks on samuti ideede stimuleerimine ja avalikkuse teadlikkuse tõstmine. Käesoleval ajal tegeleb Ungari valitsusele alluv agentuur muu hulgas IT vahendite edasiarendamisega. Näiteks saab varsti võimalikuks taotluste elektrooniline esitamine ELi toetuste saamiseks ning agentuuri personal tegeleb ka *online*-kaebuste haldamise süsteemi arendamisega.

Tuleviku suhtes on Ungari administratsioon pühendunud avalikkuse maksimaalse osalemise tagamisele riigi arengut puudutavate otsuste vastuvõtmisel ning täieliku läbipaistvuse saavutamisele ELi fondide haldamisel ja kasutamisel.

Kontakt: szucs.judit@meh.hu (www.nfh.hu)

Ungari NDA suhtekorraldusrühm töötamas.

Läti

„ELi fondid raadios ja TVs”

Sanda Rieksta, Teabe- ja suhtekorralduse osakonna juhataja, ELi struktuurifondide korraldusamet, rahandusministeerium, Läti Vabariik

Aasta 2004 oli Läti administratsiooni jaoks seoses ELi ühinemisyrgsetest fondidest esimese osa saamisega väljakutsete aastaks. Lätile eraldati perioodil 2004–2006 struktuurifondidest 625 miljonit ja ühtekuuluvusfondist 710 miljonit eurot. Need summad jaotati terve rea teede infrastruktuuri parendamisele, turismi arendamisele, puhta joogiveega varustamisele, ülikoolide ja uurimisinstituutide kaasajastamisele, uute töökohtade loomisele ja haridusprogrammide täiustamisele ning samuti ettevõtluse, talunduse, kalanduse jne edendamisele suunatud projektide vahel. Detsembris 2004 läbi viidud avaliku arvamuse uuringu andmetel olid TV ja radio peamisteks teabeallikateks ELi toetuste

kohta vastavalt 69% ja 41% jaoks elanikkonnast. Samuti olid need aastatel 2005 ja 2006 kõige populaarsemateks teabeallikateks ELi toetuste kohta, mis toetas korraldusametuse otsust TV ja raadio kasutamise osas teabe levitamiseks ELi fondide kohta.

Regulaarsed raadio- ja TV-saated alustasid tööd 2005. aasta veebruaris (raadio) ja märtsis (TV). Tagamaks programmide võimalikult kõrget kvaliteeti organiseeris korraldusamet parima saatemeeskonna väljaselgitamiseks avatud konkursi. Lõpptulemuseks oli 20-minutine iganädalane raadiosaade *Euroopa fondide võtmed (Europas fondu atslēgas)*, mida riigiradio esitab igal kolmapäeval. Saates teavitatakse kuulajaid ELi poolt finantseeritavatest projektidest koos objektide külastamise ja intervjuudega projektidest kasu saavate kohalike elanike ja kogukondade esindajatega. Igal teisel esmaspäeval on eetris samuti 26-minutine TV-programm *Eurobuss (Eurobusiņš)*, kus esitletakse ELi poolt toetatavaid projekte ning selgitatakse inimestele ELi toetuste taotlemise korda. *Eurobuss* kujutab endast tegelikult minibussi, mis sõidab mööda Lätit ning kohtub ELi finantseeritavatesse projektidesse kaasatud inimestega. 2005. aastal alustas *Eurobuss* kuuest sammust koosneva protseduuriga ühe ELi finantseeritava projekti arendamiseks ning jätkas seejärel Läti kõigi kaheksa rakendusagentuuri tutvustamisega. Nagu *Euroopa fondide võtmete* puhul, tegeleb ka *Eurobuss* objektide külastamise ja ELi toetust taotlevate inimeste kogemuste levitamisega.

Mõlemal saatel on suurepärased reitingud. Selle alustamisel 2005. aastal jõudis raadiosaade 10%-ni kõigist raadiokuulajatest ehk 45 000 kuulajani ning 2006. aasta lõpuks kuulas seda 7,3% ehk 35 400 inimest. TV-programmi vaatas 2005. aastal 25% TV-vaatajatest ning 2006. aastal tõusis see näitaja veelgi, kuni 33% ehk 230 000 vaatajani. 2006. aasta lõpuks oli riigitelevisionis ja raadios kokku esitatud 99 raadio- ja 41 TV-programmi. Igaühel on võimalus osaleda meelikõitvas *Eurobussi* reisis või keerata *Euroopa fondide võtmeid* Euroopa fondide veebilehel www.esfondi.lv, klõpsates paremal asuvat TV või raadio ribareklaami leheküljel <http://www.esfondi.lv/page.php?id=698>.

Reportaaži filmimine Läti talus.

Kontakt: www.esfondi.lv

IIRIMAA

Inkubatsioonikeskus ülikoolilinnakus

Kogumaksumus: 2 673 685 EUR
ELi osalus: 1 905 000 EUR

„Midlandsi innovaatika- ja uurimiskeskus Athlone'i tehnoloogiainstituudi juures kujutab endast Iiri sisemaa jaoks innovaatikat, teadusuuringuid ja ettevõtlust koondavat keskust. MIRC pakub inkubatsioonivõimalusi innovaatilistele ja teadmispõhistele ettevõtetele, ettevõtlusprogrammi ettevõtjatele ja alustavatele ettevõtetele ning annab klientetevõtetele juurdepääsu instituudi ressursidele ja eriteadmistele. MIRCi baasil töötav Midlands & West ettevõtlusprogramm kujutab endast üheaastast programmi, mis pakub ettevõtjatele äriteadmisi, võrgustikke ja tugivahendeid äritegevuse alustamise perioodiks. MIRCi eesmärgiks on piirkonna majanduskasvu edendamine teadmispõhiste alustavate ettevõtete arendamise teel neile inkubatsioonivõimalusi ja äritegevuse toetust pakkudes. Alates 2003. aastast on MIRC/MWEP inkubeerinud ja toetanud 24 alustavat ettevõtet.”

Michael Lonergan, juhataja, Midlandsi innovaatika- ja uurimiskeskus
mlonergan@ait.ie

PORTUGAL

Romaani kunsti tee Sousa orus

Kogumaksumus: 3 535 179 EUR
ELi osalus: 2 651 384 EUR

„Põhja-Portugalis, mitte kaugel Portost asuv Sousa org on kuulus oma romaani arhitektuuri poolest, mis pärineb 17. sajandist üheaegselt Portugali riigi sünniga. Peamiselt religioossetest ehitistest, aga samuti tornidest ja sildadest koosnev arhitektuuripärand on kohaliku kultuuri oluliseks komponendiks ning omab märkimisväärset potentsiaali piirkondliku turismi arendamisel. Teadvustades seda võimalust, käivitas Sousa org ja Põhjapiirkonna omavalitsuste liit 2003. aastal ühisprojekti eesmärgiga taastada romaani stiilis ehitised, tõsta esile nende kultuuriline väärtus ning edendada üldiselt piirkonna arhitektuuripärandit kui tähtsat turismiobjekti. Koos renoveerimistöde põhiosa lõpetamisega alustati 2006. aastal reklaami- ja turustuskampaaniaga. Reklaamikampaania eesmärgiks on muuta see „Romaani kunsti tee“ üheks Portugali peamiseks turismiobjektiks.”

Jorge Sobrado, suhtekorralduse vanemametnik, sihtala 1, Põhja-Portugal
jorge.sobrado@ccdr-n.pt

AUSTRIA

Kohvi teemapark ja pädevuskeskus

Kogumaksumus: 1 513 000 EUR
ELi osalus: 302 600 EUR

„Schärf World“ Neusiedl am See's, Burgenlandis, kujutab endast maailmas ainulaadset pädevuskeskust ja teemaparki. Schärf World'is arendatakse spetsiaalseid kohvisegusid Austria turu ja 90 kohvipoega müügiketi jaoks Austrias, Saksamaal, Ungaris, Slovakkias ja USA-s. Schärf'i partnereid, kliente ja töötajaid pühendatakse kohvi õige valmistamise ja turustamise saladustesse. Alates Schärf'i avamisest 2005. aastal on Neusiedl am See's koolituse läbinud üle 700 töötaja 200st erinevast ettevõttest. Pärast pargi valmimist sihtala 1 ja piirkondliku riskikapitali vahendite toetusel vahetas ettevõtte asukohta Wiener Neustadt'ist Neusiedl am See'sse. 2006. aasta lõpuks töötas teemapargis ja pädevuskeskuses 80 inimest, paljud neist Burgenlandi elanikud.”

Sonja Seiser, teabemetnik, sihtala 1, Burgenland
Sonja.seiser@rmb.co.at

POOLA

Toetus Mikołaj Koperniku Ülikoolile

Kogumaksumus: 3 900 000 EUR
ELi osalus: 2 925 000 EUR

„Toruni Mikołaj Koperniku Ülikooli matemaatika- ja arvutiteaduse teaduskonda loetakse Poola üheks juhtivamaks matemaatiliseks teaduskeskuseks ning piirkondlikuks liidriks informaatika, matemaatika ja statistika õpetamise kõikidel tasemetel. Hiljuti laiendati ELi toetusel keskust, säilitades selle 1930ndate lõpuaastaist pärineva arhitektuurilise stiili. Uus tiib sisaldab auditooriumit 350 kuulajale, konverentsisaali, 10 arvutilaborit, 40 tuba akadeemilisele personalile ning mitmeid teisi ruume. Lisaks paikneb uues tiivas ja on avatud piirkonna elanikele üks teaduskonna allüksusi, „ICT piirkondlik koolituskeskus“. See täidab koolitus- ja sertifitseerimiskeskuse ülesannet mitmes erinevas valdkonnas elementaartasemest kuni ICT tipptehnoloogiateni.”

Adam Jakubowski, projektikoordinaator, Mikołaj Koperniku Ülikool
adjakubo@mat.uni.torun.pl

Inglise poolsaar sihtala 1 ja konvergenksi sihtala vahel

Tõusulaine Cornwallis

Cornwalli ja Scilly saarte regioon kui sihtala 1 raames abisaaja aastatel 2000–2006 ja konvergenksi sihtala raames abikõlblik aastateks 2007–2013 elab üle tõelist sotsiaalmajanduslikku taassündi. Kriisiseisundis, peamiselt oma põhiressurssidest ja turismist sõltuvast maapiirkonnast on Inglismaa „Finistere” teostamas üleminekut teadmispõhisele majandusele, teadvustades avatuse, mitmekesisuse, innovaatika ja kvaliteedi väärtusi.

Eedeni projekti panoraamvaade St Austelli lähedal.

„Teatud mõttes kujutab see koht endast meie kohaliku majandusarengu täiuslikku sümbolit,” märkis Cornwalli kaubanduskoja esimees David Brewer kaevandusgalerii fotole viidates. „Seda piirkonda kasutati enne lõhkeainete katsetamiseks – nüüd katsetatakse siin ülikooli poolt väljatöötatud uut robotit.”

Aja märgina on selle roboti – või, täpsemalt, raadiojuhitava roomiksõiduki – kasutusala pigem seire või terrorismivastane tegevus kui kohaliku kaevandustööstuse elustamine. Huvitav, et selle roboti, Jobling Purser LLP, looja on

üks paljudest ülikoolist eraldunud ettevõtetest, mis nüüd paikneb Tremough' ülikoolikeskuses, Ühendkuningriigi ühes kõige maaelulisemas ja äärepoolsemas piirkonnas toimuva majandusliku restruktureerimisprotsessi peamises arengumootoris.

„Meie tulevik oli kadumas,” ütles „Cornwalli ühendatud ülikoolide” („Combined Universities in Cornwall”, CUC) koordinaator Nigel Hewitt. „1980. aastate majanduslanguse tagajärjel ja ainult mõne tippkeskusega elas Cornwall meie traditsioonilise spetsialiseerumise – kalanduse,

*põllumajanduse ja kaevandamise – valdkonnas üle aja-
de äravoolu; igal aastal lahkus kõrghariduse omanda-
miseks üle tuhande noore ..., et mitte kunagi tagasi
pöörduda.”*

CUCi algatusel hakati registreerima nende kohalike talentide kadude arvu. „Ühendatud ülikoolid kujutavad endast eelkõige majanduslikku projekti piirkonna abistamiseks teadmispõhise majanduse poolt pakutavate võimaluste kasutamisel,” seletas Cornwalli Exeteri ülikooli, CUCi partneri koos Plymouthi ülikooli, Falmouthi ülikooli kolledži, Edelapiirkonna avatud ülikooli ja kaheksa kõrghariduskolledži rektor professor Keith Atkinson. „Idee oli „kombineerida” kõik piirkonna kõrgharidusinstituudid struktureeritud platvormiks. Exeteri ja Plymouthi ülikoolid väljendasid viivitamatult oma huvi selle uue teadmis- ja arenguvahendi arendamise toetamise ja selles osalemise vastu.”

Nii Ühendkuningriigi kui Euroopa jaoks ainulaadne CUCi projekt kasutab järkjärgulist lähenemisviisi. 1. faasi kuulus muljetavaldava Tremough' „Ülikoolilinnaku keskuse” ehitamine koos Cornwalli teiste spetsiaalsete kõrgharidusasutuste hoonete täiendava moderniseerimisega. Eesmärgiks oli võimaldada üle 2000 üliõpilase vastuvõtmist. 2005. aasta märtsis alustatud 2. faasis jätkus uute hoonete ehitamine ja olemasolevate kohandamine veel 2400 õppekoha lisamiseks 2007. aastaks. Kogumaksumus: 220 miljonit eurot, millest 95,4 miljonit moodustab Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ja 16,7 miljonit Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) panus. Kolmas faas on hetkel kavandamisel uue konvergensti sihtala raames, mille jaoks Cornwalli ja Scilly saarte piirkond on tunnistanud abikõlblikuks aastateks 2007–2013. Professor Atkinsoni sõnul tuleb selles uues faasis ette näha taastuvenergia uurimiskeskuse arendamist.

Lisaks infrastruktuuri ja akadeemilise pakkumise (hetkel töötab üle 400 ülikoolikursuse) arendamisele on Cornwalli uue ülikoolikeskuse tegevuspõhimõtteks innovatsioonivaimu edendamine ja innovaatika kasutamine ettevõtluse arendamiseks ning uute töökohtade loomiseks. CUCi baasil töötavad rahvusvahelised uuringurühmad on juba välja arendanud mitmeid tipp tehnoloogiasid, nagu näiteks mainitud raadiojuhitav sõiduk. Teisteks näideteks on: kriminoloogias üle kogu Ühendkuningriigi kasutatav ülikeerukas seade maapinnaosakeste analüüsiks; taaskasutatud toiduõlist valmistatud biokütus, mida hetkel katsetatakse kalapaadi diiselmootoris, ning kavandamisel olev lainetusenergiat kasutav veealune jõujaam („lainekeksus”). Ülikool tegeleb samuti uute eralduvate ettevõtete loomisega ning tõmbab ligi firmasid ülikoolilinnakusse või selle lähedusse, eriti oma spetsiaalvaldkondades: elu- ja keskkonnateadustes, masinaehituses, sidetehnikas jne.

Potentsiaali vabastamine

Londonis 1960. aastatel asutatud firma Research Instruments Ltd kolis ümber Cornwalli 1970. aastate keskel, kuid kasvas seejärel välja oma ruumidest. Edelapiirkonna regionaalarengu agentuuri (South West Regional Development Agency, SWRDA) poolt eraldatud 750 000 euro abiga ja kooskõlas oma tegevusvaldkonna imagoga kolis firma 2003. aastal uude ultramoodsesse hoonesse Falmouthis. Biomeditsiinilistele seadmetele spetsialiseerunud firma töötas hiljuti välja *in vitro* viljastusprotsessi absoluutset jälgitavust tagava seadme. „Maailma esimehe,” märkis direktor Bill Brown, „mis jõudis kohale just õigel ajal, kuna see aitab laboritel rakendada liikmesriikides ülevõtmisel olevat Euroopa direktiivi 2004/23/EÜ inimpäritolu kudede ja rakkude kvaliteedistandardite kohta.”

■ Tekstiilidisain on üks CUCi erialasid.

Campus Hub'i arhitektuur Tremough's ühendab kaasaegseid ja traditsioonilisi materjale.

Will Thalliens on pärit Kolumbiast ja lõpetas mikroelektroonika erialal. „Eriti meeldis mulle siin töö tipp tehnoloogia valdkonna probleemide lahendamisel.” Ühena uue jälgimisseadme autoritest töötab Will firmas Research Instruments „Cornishi potentsiaali vabastamise” programmi raames, mis kujutab endast CUCi poolt 6 miljoni euro suuruse ESF toetuse abil algatatud veel ühte Ühendkuningriigi jaoks uutset kontseptsiooni. Siin on jällegi rõhuasetus noorte lõpetajate Cornwalli jäämisele meelitamisel, pakkudes neile tööd kohalikes ettevõtetes. „Ühe aasta jooksul on lõpetajatel võimalus omandada erialakogemusi vastavalt oma spetsialiseerumisele,” selgitab programmi koordinaator Allyson Glover. „Vastutasuks saab baasettevõtte kasutada lõpetajate eriteadmisi, millele lisandub sihtala 1 toetus summas 8 000 eurot, võimaldades pakkuda lõpetajatele mõistlikku ja antud piirkonna jaoks vägagi head palka – vähemalt 24 000 eurot aastas. Ülikoolis me abistame neid kogu töölemääramise aja jooksul.”

Alates 2004. aastast on programmis osalenud 180 lõpetajat, kes töötasid 150 VKEs. Ligikaudu 50% osalejaid oli pärit Cornwallist, 60% õppisid Cornwallis ning, mis on veelgi tähtsam, 72% neist jäid baasettevõttesse tööle püsikohaga. „Me tunneme, et koolitus on piirkonna arengut jõudsalt edendanud. Me tunnetame samuti, mida ma kirjeldaksin kui uut huvitõhusu tööstuse vastu lõpetajate hulgas,” ütles kasvava kohaliku juustunõudluse rahuldamiseks ühinenud kahe talumajapidamise baasil asutatud ettevõtte Lynher Dairies Cheese Company Ltd. direktor Catherine Mead.

Staari Akadeemia

Ülikoolide ja kohaliku tootmisinfrastruktuuri majanduslik laienemine aitas kaasa ka tõusule kolmes traditsioonilises Cornishi majandusharus – kalanduses, põllumajanduses ja turismis. Sihtala 1 investeringute toetusel on see uuene mine keskendunud kolmele võtmevaldkonnale: hooajalisuse leevendamine, kvaliteet ja innovaatika. „Mis tegelikult tähendab ühte ja sedasama,” ütleb ideaalse asukohaga Cornwalli põhjarannikul, inglise surfajate paradiisis, paikneva Watergate Bay Hotel'i 32aastane direktor Will Ashworth.

1980. aastate majanduskriisi ajal kannatas perhotelld äritegevuse languse all. 1990. aastate lõpus otsustas Will koos vennaga avada vahetult võõrastemaja külje all rannahüti ning käivitada „Ekstreemakadeemia” tegelemaks veesporti viimaste uudisaladega: laine-, lohe- ja purjelauasõiduga jne. Ettevõtmist saatis algusest peale edu. Aastatel 2003-2004 investeeris Ashworth'ide perekond 250 000 eurot – millest 60 000 finantseeriti sihtala 1 raames – võõrastemaja moderniseerimiseks Ekstreemakadeemia külaliste majutamiseks. See võimaldas ettevõttel jääda avatuks kogu aasta vältel. „Meil tuleb turismi piire laiendada. Õige toode võimaldab teil töötada aastaringselt ja samuti värvata personali – me oleme oma koosseisu suurendanud 15-lt 80 töötajani – ning maksame neile ka rohkem,” ütles noor hotellijuhataja.

Kui Willi kõige suuremaks uhkuseks on restorani „Fifteen” („Viisteist”) avamine Watergate Bay rannal 18. mail 2006. See on Londoni ja Amsterdami järel kolmandaks kuulsa briti peakoka Jamie Oliveri fondi poolt asutatud restoranidest „Fifteen”. „Fifteeni” eesmärgiks on puuetega noorte integreerimine neid maailmaklassi peakokkadeks koolitades. Integratsiooniprogramm kestab 16 kuud. Noored alustavad 4-kuulise kolledžikursusega ning töötavad seejärel ühe aasta õpipoisina ühes fondi restoranidest. Koolituse lõpetamisel ei teki neil tavaliselt raskusi töö leidmisega isegi tippklassi restoranides.

Noori peakoka õpilasi ootab suur tulevik.

„Kõik ühes” partnerlustele

Cornwalli ja Scilly saarte sihtala 1 partnerlus – koos Edelpiirkonna valitsusasutuste ja Cornwalli maavolikoguga – programmi korraldusasutus on ainulaadse struktuuriga, mis toetab ja arendab kohalikke ja piirkondlikke partnerlusi ning teeb aktiivset koostööd avaliku, era- ja vabatahtliku sektoriga.

„Sihtala 1 partnerlusasutus” on programmi ühendavaks hääleks, mille funktsioonide hulka kuuluvad:

- Tegevus infoportaalina programmi eesmärkide ja edu huvides (vahendid: veebisait, tasuta nõustamistelefon ja tulevaste konvergentsiprogrammide infobülletään).
- Avalikkuse, meedia, MPde, MEPde, kohalike nõukogude jne teavitamine ELi investeeringute kasut (vahendid: pressiavalduste saatmine, partnerite jne regulaarne teavitamine, veebisait, konverentsid ja üritused).
- Potentsiaalsetele taotlejatele projektiekspertiisi ja delegeeritud abirahade pakkumine (vahendid: tasuta nõustamistelefon, veebisait).
- Dialoogi jätkamine erasektoriga nende vajaduste üle majandusliku uuenemise suhtes (vahendid: konverentside korraldamine, üritused ja regulaarsed kohtumised kohaliku erasektori töökonnaga erasektori abistamiseks programmi strateegiliste investeeringute kasutamisel).
- Võrdsete võimaluste ja keskkonna läbivate teemade eest seismine (vahendid: läbivate teemade töörühma moodustamine tööks taotlejatega).

Lisainfot vt: www.objectiveone.com

2005. aastal külastas Jamie Oliver Watergate Bay'd ning oli vaimustatud selle asukohast. Ta pooldas siin „Fifteen” restorani avamist tingimusel, et projektil oleks avalikkuse toetus. „Projekt koostati kõigest mõne kuuga,” seletas sihtala 1 partnerlusdirektor Carleen Kelemen. „Partnerid, sh SWRDA, Edelpiirkonna valitsusasutus (Government Office for the South West) ja Jobcentre Plus koos mitme avalik- ja eraõigusliku partneriga, püüdsid agaralt seda võimalust viimaseeni ära kasutada Cornishi puuetega inimeste abistamiseks. Saavutati kokkulepe 828 000 euro suuruse toetuse osas sihtala 1 vahenditest. Projekt kinnitati 2005. aasta augustis ning restoran avati 2006. aasta mais.” Nagu ka Ekstreemakadeemia korral, sai sellele osaks täielik edu: 2006. aasta maist juunini serveeris 40 uue töökohaga Cornwalli restoran „Fifteen” külastajatele 65 000 einet. „See siin teeb head noortele, turismile, põllumajandusele ja kalandusele: ligi 80% roogade valmistamiseks kasutatavatest toiduainetest pärineb Cornwallist,” märkis Will Ashworth.

„Fifteen Cornwalli nõiajoogis on kolm koostisosa: staar, ettevõtja ja avalik-eraõiguslik partnerlus,” märkis Jacki Williams, ESFi direktor Jobcentre Plus Devon & Cornwalli tööhõiveasutuses. Ms Williams koordineeris „Fifteeni” koolituse värbamistegevust: „250 kandidaadist (kõik Cornwallist ja vanuses 16–24 aastat), valiti vestluseks välja 70, 32 võeti vastu kolledžisse ning 20 said lõpuks töökoha.” Jacki jaoks on Fifteen Cornwall siiski ainult lipulaevaks terves reas sihtala 1 raames kaasrahastatud tööhõive toetusprojektidest: 12 miljoni euro suurune algkapital selles valdkonnas on võimaldanud aidata 12 000 inimest, integreerida tööturule 4500 inimest ja anda koolitust üle 3100 töötajale.

Kliendid nautivad „Fifteenis” kõrgkokakunsti.

Sihtala 1 investeeringud on Cornwalli ja Scilly saari varustanud veel ühe ümberkorralduste töövahendiga: lairiba internetiühendusega. „Ülikooli kõrval on see kindlasti üheks piirkondliku uuenemise põhijõuks,” ütles arvutiteadlane ja endine „Actnow Broadband Cornwalli”, 2002. aastal regionaalarengu agentuuri, British Telecom plc, Cornwalli maavolikogu ning teiste organisatsioonide ja asutuste poolt lairibaühenduse edendamiseks asutatud avalik-eraõigusliku partnerluse juht Ranulf Scarbrough. „Meie ülesandeks oli tagada ADSL-ühendus kuni poolele regioonist koos 3000 ettevõttega. Neli aastat hiljem oli piirkonnast kaetud 99% ning ühendatud 8900 ettevõtet – iga teine kohalik ettevõte. 2007. aasta alguses oli kokku 101 000 abonenti, mis vastas kasutajate tihedusele 37,3% võrrelduna üleriikliku keskmisega 30,5%. Cornwall kuulub Ühendkuningriigi viie kõige arvutistatuma piirkonna hulka.”

Lairibaühendusele eraldatud ligikaudu 22 miljonit eurot (millest 9 miljonit eraldati sihtala 1 vahenditest) võimaldasid luua või kindlustada 3500 töökohta ning tõsta Cornwalli SKT 123 miljoni euroni aastas. „Koolituse ja innovaatiivkaga on lairibaühendus üks kaasaegse majandusstruktuuri tähtsamaid osi,” rõhutab sihtala 1 partnerluse asedirektor Mark Yeoman. „Lairiba-internet juhib meid teadmisteühiskonna suunas. See aitab suuresti kaasa meie toodete turustamisele ja meie avatusele maailma jaoks.”

Bill Brown, Research Instruments Ltd. direktor

Eedeni aed

Nautides kõige päikselisemat ilma Briti saartel, on Cornwall olnud pikka aega Ühendkuningriigi üks tähtsamaid turismipiirkondi. Odavate lennureiside levik on seda aga ohustanud. Londoni elanikul võib osutada lihtsamaks lennata Malagale või Farosse kui mõnda Cornwalli mereäärsesse kuurorti ... Piirkonnal puudus tugev uus turismimagnet sellele ohule vastamiseks – vähemalt kuni „Eedeni projekti“ käivitamiseni 2001. aasta märtsis.

Kahe aiandusentusiasti, Tim Smiti ja Jonathan Balli, kavandatud Eedeni projekt kujutab endast loodusele ja säästvale arengule pühendatud hiiglaslikku keskkonnamoonda. Saint Austellist mõne kilomeetri kaugusel asuva mahajäetud portselanisavi karjääri tohutusse auku ehitatud objekt koosneb reast hiiglaslikest arhitekt Nicholas Grimshaw' projekteeritud kärgklaasiga kaetud kuplitest. Need tohutud, maailma suurimad kasvuhooned on jagatud kaheks „bioomiks“, millest üks esindab niisket troopilist kliimat ning teine kuum ja kuiva Vahemere piirkonnale iseloomulikku kliimat. See kasvuhooned asuv looduskaitseala on kodus üle 100 000 taimeliigile kogu maailmast. Lisaks peamise turismikeskuse funktsioonile kujutab see endast samuti üli-väärtuslikku kohta uuringute ja eksperimentide läbiviimiseks: Eedeni botaanikainstituut hoiab tihedaid sidemeid teiste uurimiskeskustega ning teostab uuringuid jätkusuutliku põllumajanduse valdkonnas.

Ühe Suurbritannia tähtsama projektina aastatuhande vahetuse pidustustel kasutati Eedenis oluliselt riigiloterii vahendeid (84 miljonit eurot 200 miljoni euro suurusest koguinvesteeringust) ning samuti Euroopa toetust sihtala 5b (ebasoodsamas olukorras olevate maapiirkondade jaoks 1994–1999) ja sihtala

1 vahenditest (24,85 miljonit eurot). Sihtala 1 investeeringuid kasutati peamiselt 2005. aasta septembris avatud võrratu hariduspaviljoni „Tuum“ („The Core“) ehituse rahastamiseks.

500 inimesele tööd andev Eedeni projekt meelitas märtsist 2001 kuni oktoobrini 2006 kohale üle 8,2 miljoni külastaja. „Ning 38% neist kinnitasid, et tulid Cornwalli tänu Eedenile,“ lisab turundusdirektor David Meneer. „Me oleme London Eye ja Londoni Toweri järel Inglismaa kolmas kõige enamkülastatav koht. Tegelikult näitab seesama majandusuuring, et Eedeni mõjul Cornwalli külastanud turistide osa vastab üle ühe miljardi euro suurusele rahasüstile krahvkonna majandusse aastatel 2001–2006.“

Majanduskasv

Detsembris 2006 teatas riiklik statistikaamet 6,7% suurusest majanduskasvust Cornwalli ja Scilly saarte regioonis, mis ületab ÜK keskmist (6%) ning jääb ainult veidi alla riigi kolmele kõige edukamale piirkonnale – Gloucesterile, Wiltshire'ile ja Põhja-Somersetile (6,9%).

„Sihtala 1 andis selle piirkonna majandusele fantastilise tõuke,“ märgib SWRDA Euroopa programmide juhataja Phil McVey. „Nüüd on järgmiseks väljakutseks selle edu kapitaliseerimine ja „katse kordamine“ konvergentsi sihtalaga. Tegemist on ainulaadse võimalusega, mis ei pruugi enam korduda, kuna Cornwall on juba edukalt ületamas oma „vähemarenenu“ staatust.“

Seafood Cornwall'i direktor Nathan de Rosario „napsab“ makrelli oma õngekonksu otsast St Ives'i lahes.

TŠEHHI VABARIIK

Plzeňi teadus- ja tehnoloogiapark

Kogumaksumus: 8 700 000 EUR
Eli osalus: 5 300 000 EUR

„Esialgne teadus- ja tehnoloogiapargi ehitamise idee pandi riulile 1990. aastate alguses ning vaadati seejärel uuesti läbi aastatel 2002–2004, kui linn pööras oma tähelepanu kõrgtehnoloogia toetamisele ja piirkondliku uurimiskeskuse loomisele Lääne-Český ülikooli ümber Plzeňis. Plzeňi teadus- ja tehnoloogiapargi ehitus algas aastal 2004. Projekti eesmärgiks on stimuleerida teadusuuringuid ja arendustegevust regionaaltasandil ning tõsta innovaatikat ja teadusuuringute tulemuste turustamist edendades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõimet. Lisaks pakub park karjäärivõimalusi Plzeňi Lääne-Český ülikooli lõpetajatele ning loob potentsiaali teadus- ja arendusprojektide ligitõmbamiseks mujalt Tšehhi Vabariigist ja ka välismaalt. Ehitus on kav-
vas lõpetada 2007. aasta teises pooles.”

Emil Chochole, juhatuse esimees ja tegevdirektor, Plzeňi regioon
emil.chochole@vtpplzen.cz, www.vtpplzen.cz

MALTA

Lubjakivipärändikompleks

Kogumaksumus: 139 534 EUR
Eli osalus: 36 782 EUR

„„Lubjakivipäränd“ Siggiewis kujutab endast Malta vanimale majandusharule, eelajaloolistel aegadel alanud kohaliku ehituskivi kasutamisele pühendatud õppe- ja meelelahutuskompleksi. Kivimurrust kuni hädiste hurtsikute ja vürstlike paleedeni viib see teekond läbi aegade. Mahajäetud kivimuru muljetavaldavasse ümbrusesse ehitatud kompleks sai kohe edu osaliseks nii kohalike kui ka välismaiste külastajate seas ning vajas juba nelja tegevusaasta järel edasiarendamist ja laiendamist. Edasiarendamise alla kuulus teema audioviisuaalse esitluse täiustamine. Uus auditorium sisustati põranda külge kinnitatud teatriistmetega, milles on kuularid mitmekeelsete kommentaaride tarvis, ja kogu lisavarustusega. Kavandati ja käivitati veebisait ning trükiti 20 000 värvilist brošüüri.”

Manuel Baldacchino, Lubjakivipäränd (The Limestone Heritage)
info@limestoneheritage.com

ROOTSI

Riskikapitali fond

Kogumaksumus: 10 670 000 EUR
Eli osalus: 2 445 000 EUR

„Västras, sihtala 2 piirkonnas Rootsis, on puudus riskikapitalist ning ettevõtteid puutuvad kokku raskustega omakapitali kasvatamisel. „AB Vestra Partnerinvest“ asutati selle probleemiga tegelemiseks. Lisaks ettevõtte enda riskikapitali fondile finantseeritakse AB Vestra Partnerinvest'i osaliselt ERDFi vahenditest summas 5 780 000 eurot. Ettevõtte värbab asjastuhvitatud koostööpartnereid (näiteks erainvestoreid või riskikapitali firmasid) ning sõlmib nendega lepinguid. Seejärel määravad partnerid potentsiaalsed investeerimisvõimalused sihtala 2 raames ning teostavad asjaomaste firmade hinnangu. Kui partnerid ja Vestra Partnerinvest jõuavad kokkuleppele antud firma toetamise suhtes, investeerivad mõlemad partnerid võrdses mahus ja samadel tingimustel. Selle algatuse tulemusena on tänaseks regiooni investeeritud kokku 2,14 miljonit eurot.”

Ingemar Jonsson, projektijuht, AB Vestra Partnerinvest,
ingemar.jonsson@vestrapartner.se

ITAALIA

Marimed – Kalandus jätkusuutliku turismi arendusvahendina

Kogumaksumus: 2 248 416 EUR
Eli osalus: 1 150 000 EUR

„Marimedi projekt – „Kalandus jätkusuutliku turismi arendusvahendina“ – on katsetanud innovaatilist mudelit jätkusuutliku turismi edendamiseks ja arendamiseks Vahemere kalurikogukondades. Riiklike ja eraõiguslike osalejate (riigiasutused, kohalikud ettevõtted, haridusasutused, turismi ja kalanduse kutseühingud jne) võrgustiku vahenditega on partnerid Itaaliast, Prantsusmaalt ja Hispaaniast jaganud ning arendanud mõningaid ühiseid strateegiaid jätkusuutliku turismi arendamiseks, võttes arvesse erinevate Vahemere ranniku linnade looduslikku ja sotsiaalmajanduslikku pärandit. Kohalikke traditsioone kasutati kaluritele uue rolli andmiseks „mereäärse kultuuri tutvustajate ja õpetajate-na“, pakkudes neile nii uusi majanduslikke ja kutsearengu võimalusi. Lisaks kaalutleti mõningaid uusi turismitooteid uute mereäärsete tegevuste tutvustamiseks ning toonitati kalanduse ja muude mereäärsete tegevuste tutvustamise teel kohalike kogukondade mereäärset iseloomu ning samuti kohalike kulinääritraditsioone. Marimedi projekt on samuti aidanud kaasa kohaliku elanikkonna teadlikkuse tõstmisele oma keskkonnapärandi säilitamise tähtsusest.”

Maura Mingozzi, projektijuht, Emilia-Romagna regioon
Mumingozzi@regione.emilia-romagna.it

Murcia (Hispaania)

„Konkurss Euroopa fondide teemal Murcias”

Inmaculada García Martínez, majandusnõunik, Murcia regioon

Aastatel 2000–2006 registreeriti Murcias kõige kiirem majanduskasv Hispaania regioonide seas. See kasv võlgnes eelkõige tänu struktuurifondide toetusele läbi mitmesuguste regionaalsete tegevusprogrammide (Regional Operational Programme, ROP) raames teostatud projektidele.

ROPi korraldusasutusena omistasime kõrge prioriteedi ühenduse määrusele struktuurifondide programmide avaldamise ja nende tutvustamise kohta. Muu hulgas me koostasime plaani regiooni kodanike teadlikkuse tõstmiseks Euroopa Liidu tegevusest, Euroopa fondide kui investeerimisallikate tähtsuse tutvustamiseks elanikkonnale ning rõhutamaks fakti, et valdav osa piirkonna igapäevases elus vajalikust infrastruktuurist – näiteks koolid, kus meie lapsed õpivad – on kaasfinantseeritud struktuurifondide poolt.

Üheskoos rahandus- ja majandusministeeriumi ning haridus- ja kultuuriministeeriumiga otsustasime korraldada koolidevahelise konkursi 13-14 aasta vanustele õpilastele.

Kõigepealt kohandasime lauamängu „Crecemos con Europa” (Me kasvame koos Euroopaga), lisdades sellele küsimused struktuurifondide rolli kohta Murcia regioonis. Järgmiseks sammuks

oli koguda võimalikult palju osalejaid õpilaste, õpetajate ja koolide seast. Selleks viisime ajalehtedes ja televisioonis läbi reklaamikampaania, mis aitas meil kaasata 3000 õpilast 80st haridusasutusest.

Konkurss korraldati kolmes ringis: esimeses ringis selgitati välja iga kooli võitjameeskond; teine ring korraldati omavalitsuse tasemel, kust pääses üheksa meeskonda edasi kolmandasse ringi, mida näidati piirkondlikus televisioonis ning mille järel kolm neist üheksast kohtusid „suures finaalis”.

Konkursi edu oluliseks aluseks oli tihe side õpetajatega. Tähtsat osa mängis samuti osavõtjatele ja nende õpetajatele jagatud auhindade kvaliteet. Auhindade väärtus tõusis ringist ringi (esimeses lauamängud; teises elektronpäevikud ja videokonsoolid ning kolmandas mobiiltelefonid ja mägijalgrattad). Võitjameeskond sai auhinnaks reisi Brüsselisse koos Euroopa asutuste külastamisega.

Konkurss ja eriti selle auhinnad sai võimalikuks tänu sponsorite, sealhulgas eriti regionaalse hoiupanga toetusele, kus tunnustati vajadust teadlikkuse tõstmiseks Euroopa fondide poolt toetatava tegevuse kohta.

Saanud julgustust selle 2005.-06. kooliaasta jooksul läbi viidud esimese ürituse edust, tegeleme nüüd järgmise konkursi korraldamisega.

Ürituse ideed on lihtne üle kanda teistesse liikmesriikidesse. Mängureeglid ja konkursi korraldamise protseduurid on valmiskujul ülevõetavad ning kergesti kohandatavad. Osavõtjate motiveerimiseks ning teadmiste omandamise stimuleerimiseks Euroopa ja Euroopa fondide kohta ei saa ülehinnata huvitavate auhindade tähtsust.

Lisainfot vt:

consejera-hac@carm.es
www.carm.es/ceh

Ühtekuuluvuspoliitika faktilehed 2007–2013

Ühtekuuluvuspoliitika faktilehti 2007-2013 kõigi 27 liikmesriigi kohta saab vaadata interaktiivse kaardi vahendusel on-line, klõpsates sellele soovitud riiki. Faktilehed sisaldavad ELi kaarti koos ülevaatega ühtekuuluvuspoliitikast 2007–2013 ning konkreetse informatsiooniga antud liikmesriigi abikõlblikest piirkondadest ja eraldatud summadest. Lisaks on toodud võrdlusandmed 2000–2006 programmperioodiga. http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm

